

ΝΟΥΜΑΣ

ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

ΠΟΛΙΤΙΚΗ-ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ-ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΗ

Δ. Π. ΤΑΓΚΟΠΟΥΛΟΣ

ΧΡΟΝΟΣ Β'.

ΑΘΗΝΑ, Κυριακή 25 του 'Απριλίου 1904

ΓΡΑΦΕΙΑ : 'Οδός Οικονόμου αριθ. 4 | ΑΡΙΘ. 93

ΤΟ ΚΡΑΣΙ ΚΑΤΑ ΤΟΥ ΟΙΝΟΥ

«...Κ' ἔγραψα τὸ βιβλίον μου οὐτὸ στοῦ λαοῦ τῆ γλῶσσα, γιατί πρέπει κι' αὐτός νά τὸ διαβίῃ καὶ τέτοια γλῶσσα σήμερα μιλεῖ καὶ νοιώθει ὁ λαός.»

Κι' ἂν αὐτοὶ κατορθώσουν εἰ σοφοὶ δασκάλοι μας νὰ μάθουν τὸν λαὸ νὰ μιλή ὅπως μιλοῦσαν οἱ πατέρες μας, οἱ ἀρχαῖοι Ἕλληνες, τοὺς εἶνω τὸ λόγο μου πὸς θά ξανατυπώσω τὸ «Κρασί» μου εἰς τὴν ἀρχαίαν Ἑλληνική γλῶσσα. Δὲν πιστεύω ὅμως νὰ τὸ κατορθώσουν. Ἐμένω μὲ παιδεύαν ἑπτὰ χρόνια στὰ σχολεῖα, μούδιναν τὸν πρῶτο βαθμὸν σ' ὅλες τὰς τάξεις καὶ δὲν τὸ κατόρθωσαν».

Ἔτσι ξεμολογιέται στὸν πρόλογο τοῦ «Κρασιοῦ» τοῦ δ κ. Στασινοπούλου. Παληκαρῖσια. «Οἶνος, ὦ φίλε παῖ, λέγεται κι' ἀλήθεια.» Καὶ τὴν Ἀλήθεια μᾶς εἶπε γράφοντας τὸ «Κρασί» του, τὴν Ἀλήθεια προσκύνῃ, τὴν Ἀλήθεια βγήκε νὰ διδάξῃ μ' αὐτό.

Ἐνας τέτοιος παληκαρῖς σὰν τὸν Στασινοπούλο, πνίγει χιλίους εὐνοησιμῆνους δασκάλους σὰν τὸν Σκια. Ἐνα βιβλίον σὰν τὸ «Κρασί» του, ἀληθινὸ, δυνατὸ, ἀνευθετο, γκρεμίζει κάστρα πυργωμέν' ἀπάνω στὴν ψευτιά καὶ στὴν μπαγαποντιά. Εἶναι δυναμίτης. Γιατί δυναμίτης εἶναι κ' ἡ Ἀλήθεια. «Ἐπτὰ χρόνια μὲ παιδεύαν οἱ δασκάλοι». Πόσα χρόνια θά παιδεύουν οἱ ἀλιτήριοι αὐτοὶ τὸν λαὸ καὶ μὲ τὸ νὰ τοῦ μιλοῦν μιὰ γλῶσσα ψεύτικη κι' ἀκατανόητη, θὰ τοῦ χαλνοῦνε τὴν ψυχὴ του, τὰ γούστα του καὶ τὰ κρασιά του ἀκόμα;

Τὰ κρασιά καθὼς καὶ τὰ μυαλὰ τὰ ξεδιασμένα ἀπὸ τὸ Δασκαλισμὸ, ἔρχεται νὰ διορθώσῃ σήμερα ὁ Μεσολογγίτης ἐπαναστάτης μὲ τὸ βιβλίον του. Διαβάστε το καὶ θά δῆτε. Ρουφήχτε το καλύτερα, γιὰ τὸ «Κρασί» τοῦ Στασινοπούλου ρουφιέται, εἶναι Ὀλύμπιο νέχταρ, εἶναι τῆς Κύπρου ἀνθοσμίας. Δυναμώνει τὴν ψυχὴ τὸ «Κρασί» αὐτό, ἀνοίγει τὰ μάτια, δείχνει τὴν Ἀλήθεια.

Εἶναι μεγάλο αὐτὸ ποὺ κατόρθωσε ὁ Στασινοπούλος. Ὅχι μοναχὰ γιατί ἔφερε, σὰν ἄλλος Προμηθεὺς, τὰ φῶτα τῆς Ἐπιστήμης στὸ λαὸ, ἀλλὰ καὶ γιατί θά διαλύσῃ μιὰ πλάνη μεγάλη καὶ θάποδιξῃ ὀλοφάνερα σ' αὐτὸν πὸς δὲν εἶναι ὄχτροι του μὰ φίλοι του γκαρδιακοὶ ἐκεῖνοι ποὺ ἀγωνίζονται γιὰ τὴν Ἀλήθεια σήμερα, ποὺ ἰδρώνουν, ποὺ βρίζονται ἀπὸ τοὺς δασκάλους προδότες καὶ παράφρονες μόνον καὶ μόνον γιατί δὲ βρίζουν «χυδαῖα» τὴ γλῶσσα ποὺ μιλάει ὀλόκληρ' ἡ Ρωμιόσύνη, τὴ

Η ΠΙΝΑΚΟΘΗΚΗ ΤΟΥ ΝΟΥΜΑ

Κ. Α. ΣΤΑΣΙΝΟΠΟΥΛΟΣ

γλῶσσα ποὺ μ' αὐτὴν ἔσπασε εἰς ἀλυσιδεῖς τῆς σκλαβιάς καὶ ποὺ μ' αὐτὴν μιὰ μέρα, σὰν θά τὴν παραδεχτῆ γιὰ ἐπίσημη πιά γλῶσσα, θά σπάσῃ τὰς ἀλυσιδεῖς καὶ τῆς ἄλλης σκλαβιάς, τῆς ἀκόμα βαρύτερης ἀπὸ τὴν πρώτη, τῆς Δασκαλικῆς σκλαβιάς.

Ὁ νοικοκύρης ποὺ θά διαβάσῃ τὸ «Κρασί» τοῦ Στασινοπούλου, ἔτσι ἀπλᾶ καὶ ζωντανὰ γραμμένο, θά πῇ :

— Δὲν εἶναι προδότες αὐτοὶ ποὺ μὲ μιλᾶνε τὴ γλῶσσα μου καὶ ποὺ μὲ μαθαίνουν νὰ φτιάνω τὸ κρασί μου.

Τὸ ἴδιο θά πῇ κι' ὅταν αὐτοὶ οἱ συνεργάτες μας κ. Judas Errant, ἕνας ἀπὸ τοὺς πρώτους γιατροὺς μας, μὲ τὸ ἀληθινὸ του ὄνομα πιά. θά χάρισῃ στὸ λαὸ ἕνα ἐπιστημονικώτατο βιβλίον του, τὴ «Ματιά». Τὸ ἴδιο θά φωνάξῃ ὁ νοικοκύρης χαρούμενος κι' ὅταν μεθύριον ἡ κ. Ἀλεξάντρα Παπαμόσκου θά τὸν μάθῃ ἀπὸ τὴς στήλες τοῦ «Νουμά» μὲ τὴ «Φυσιολογία τῆς» τί πράμα εἶναι, πὸς λειτουργεῖ καὶ πὸς μπορεῖ νὰ λειτουργῇ κανονικὰ ὁ ὄργανισμός τους

Μὰ κι' ὁ κ. Στασινοπούλος δὲ θά σταματήσῃ στὸ «Κρασί» του. Δὲν εἶναι ἀπὸ κείνους ποὺ ὕστερ' ἀπὸ μιὰ νίκη σταυρώνουν τὰ χέρια κι' ἀναπαύονται ἀπάνω στὴς δάφνες. Εἶναι πολεμιστῆς γενναῖος, ἀκούραστος. Ρουμελιώτης ἀληθινὸς κι' ἄξιος συμπατριώτης τοῦ Παλαμά. Σὰν Ρουμελιώτης λοιπὸν, δὲ θά σταματήσῃ στὸ πρῶτο ἐχθρικό ταμπούρι ποὺ κυριέψῃ θά ζή-

τήσῃ νὰ κυριέψῃ καὶ ἄλλα. Κ' ἔτσι σὲ λίγο, ἀφοῦ εἶναι καὶ δικηγόρος, θά πετάξῃ ἄλλους δύο μύδρους πυρωμένους κατὰ τοῦ Δασκαλισμοῦ, τὸ «Σύνταγμα» καὶ τὸν «Πρόχειρο δικηγόρο» του. βιβλία χρησιμώτατα καὶ τὰ δύο, ποὺ θά τὰ κάμῃ γκόλφι τοῦ ὁ λαὸς καὶ ποὺ γι' αὐτὰ καὶ μόνον θά τὸν ἀνακηρύξῃ εὐεργέτη του, ὅπως εὐεργέτη του θά τὸν ἀνακηρύξῃ ὁ κάθε νοικοκύρης ποὺ μεθυσμένος ἀπὸ τὸ «Κρασί» του θά κάψῃ ὄλους τοὺς δασκάλους ποὺ τοῦ χαλνοῦσαν τὰ κρασιά του ἴσα μὲ σήμερα μὲ τὴς φυλλάδες τους.

Ο ΝΟΥΜΑΣ

ΓΡΑΜΜΑΤ' ΑΠ' ΤΗΝ ΚΟΥΤΑΛΗ

ΣΤΑ ΠΑΝΑΘΗΝΑΙΑ

ΓΙΑ ΤΗ ΓΛΩΣΣΙΚΗ ΤΟΥΣ ΕΡΕΥΝΑ

ΓΡΑΜΜΑ ΔΕΥΤΕΡΟ *)

—ΕΓΩ.— Τοῦτο βέβαιον ἦθελε ὁ κληρῶνος. Τὴν ἔρευναν τοῦ στὴν ἀναγγέλλει ψυχολογικὴ καὶ πρακτικὴ. Παρκατάω σοῦ λέει: «ἠθέλησα νὰ διευκρινίσω τὴν ἐνδοτέραν ψυχολογικὴν καὶ φυσιολογικὴν αἰτιολογίαν τῶν γλωσσικῶν φαινομένων. Πὸς νὰ σοῦ τὰ πῶ καθαρότερα :

— Ο ΦΙΛΟΣ ΜΟΥ.— Ναι τοῦτα λέγει, λέγει καὶ περισσότερα: «εἶδε, λέγει, τὰς αἰσθηματικὰς, εἶδε καὶ τὰς ἐπιστημονικὰς προκαταλήψεις, αἱ ὁποῖαι συσκοτίζουν τὸ ζήτημα, καὶ ἠθέλησα νὰ διασκεδάσῃ τὸν συσκοτισμὸν, καὶ νὰ δώσῃ νέαν τροπὴν εἰς τὸ ζήτημα τροπὴν πλέον ὄλιαν διόλου ἐπιστημονικὴν ἢ τις νὰ ἐξετάξῃ ψυχρῶς καὶ φιλοσοφικῶς ἀνθρώπους καὶ γεγονότα.»

Ἄρα λέγει, ἂς δοῦμε τί κάνει. Ἐκεῖνο τὸ κατὶ ποὺ δὲ μᾶς τὸ δίνει ἡ ἐξακριβωσις τῶν γεγονότων, παρὰ τὸ βρίζει ὁ νοῦς, ἐκεῖνη τὴ δική του, ποὺ ἀνάβει τὸ φῶς καὶ μονομιᾶς ἀνεβάζει τὴν ἐπιστήμην ἀψήλοτερα καὶ τὴν κάνει νὰ βλέπῃ μακρότερα καὶ καθαρότερα, ἔργο τέλος ἐπιστήμης δὲν μποροῦσαμε νὰ τὸ περιμένουμε ἀπ' τὸν ἐρεθνητῆ, ἀφοῦ δὲν κατόρθωσε νὰ ξεδιαλύνῃ πὸς εἶναι τὸ καθαρότερον ἔργο τῆς ἐπιστήμης. Περιμένουμε λοιπὸν στὴν ἐξακριβωσις τὴν ἐπιστημονικὴν τῶν γεγονότων τῶν ἐξακριβωμένων ἀπ' τὴν καθημερινὴν παρατήρησιν, νὰ μᾶς δείξῃ μεθόδον

(*) Συνέχεια ἀπὸ τὸ 92 φύλλον.